

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ: ΜΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Κεφάλαιο 3: ΑΠΟΤΡΕΠΟΝΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το κεφάλαιο ανήκει στην εκπαιδευτική ενότητα 2 που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς. Έχει τη μορφή εργαστηρίου που πρέπει να λειτουργήσει με 10 τουλάχιστον εκπαιδευτικούς οι οποίοι εργάζονται με παιδιά μεταξύ 7 και 12 ετών. Η διάρκεια του είναι 2 ώρες.

Η ομάδα των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών πρέπει να επιλεγεί με κριτήριο τη μεγαλύτερη δυνατή διαφοροποίηση σε ό,τι αφορά στην ηλικία, στο φύλο, στον χρόνο διδακτικής εμπειρίας και τα μαθήματα που διδάσκουν.

Επισκόπηση Κεφαλαίου:

Το κεφάλαιο θεμελιώνεται σε τρεις βασικούς πυλώνες: συνειδητοποίηση, αποτροπή και καταπολέμηση του εκφοβισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, επικεντρώνεται στην παροχή των αναγκαίων γνώσεων και πληροφοριών σχετικά με τη σημασία της συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων μερών και του ρόλου καθενός εξ αυτών. Εν συνεχεία, παρουσιάζονται εξειδικευμένα και συγκεκριμένα εργαλεία και μέσα για την καλύτερη συνειδητοποίηση του φαινομένου, την αποτελεσματική αποτροπή και καταπολέμησή του. Ταυτόχρονα, η ενότητα αξιολογεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απέκτησαν οι δάσκαλοι μέσω συγκεκριμένων εργαλείων αξιολόγησης.

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι αυτού του κεφαλαίου είναι:

Μετά την ολοκλήρωση αυτού του κεφαλαίου, οι συμμετέχοντες πρέπει να είναι σε θέση να:

- Επιχειρηματολογήσουν για την ανάγκη συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων για την αποτελεσματική διαχείριση του φαινομένου.
- Συγκρίνουν/αντιπαραβάλλουν, κρίνουν και αιτιολογούν διάφορους τρόπους καλύτερης συνειδητοποίησης του φαινομένου του εκφοβισμού.
- Προτείνουν δράσεις και πρακτικές ενέργειες για την καλύτερη συνειδητοποίηση του φαινομένου αυτού.
- Επιλέξουν τα κατάλληλα πρόσωπα/θεσμούς για να υπάρξει καλύτερη συνειδητοποίηση του προβλήματος, να εξηγήσουν τους λόγους και να περιγράψουν ιδιαίτερα γνωρίσματα ως επιχειρήματα για την επιλογή τους.
- Προσδιορίσουν ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον στην τάξη και το σχολείο γενικότερα.
- Αναλύσουν το περιβάλλον στην τάξη και το σχολείο και διακρίνουν στοιχεία ασφαλούς περιβάλλοντος.
- Αποδώσουν ελεύθερα, προσφέρουν χαρακτηριστικά παραδείγματα και εξηγήσουν τους βασικούς κανόνες κατά των διακρίσεων.
- Διατυπώσουν κανόνες διαδικτυακής ασφάλειας και προστασίας έναντι του εκφοβισμού.
- Αποφασίσουν (και επιχειρηματολογήσουν γι' αυτό) σχετικά με τις ειδικές δομές και διαδικασίες που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην καταπολέμηση του εκφοβισμού.

Τμήματα του Κεφαλαίου:

1. Αναγκαιότητα συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην αποτελεσματική διαχείριση του εκφοβισμού (θύτη, θυμάτων, εκπαιδευτικών/σχολικού προσωπικού, γονέων, παρατηρητών, θεατών και άλλων τοπικών/κοινοτικών δομών)
2. Συνειδητοποιώντας καλύτερα το φαινόμενο του εκφοβισμού (πώς να το κάνουμε, ποιοι πρέπει να το κάνουν)
3. Αποτρέποντας τον εκφοβισμό:

3α: Διαμορφώνοντας ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον στην τάξη και το σχολείο γενικότερα

3β: Διαδικτυακή ασφάλεια και γνώση των πιο συνηθισμένων ιστοσελίδων που επισκέπτονται τα παιδιά.

4. Καταπολεμώντας τον εκφοβισμό: μέσω της χρήσης ειδικών δομών και διαδικασιών (σχολικών κανόνων κατά του εκφοβισμού και των διακρίσεων, επιτροπών, διαδικασιών και συστημάτων υποστήριξης)

Οδηγίες λειτουργίας του εργαστηρίου:

Διάρκεια	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Υλικά προς χρήση
15 λεπτά	Καλωσόρισμα και «σπάσιμο του πάγου» (10 λεπτά) Εισαγωγή στο εργαστήριο: (5 λεπτά) - σύντομη υπενθύμιση του προγράμματος ComBuS (σκεπτικό, στόχοι, μεθοδολογίες και αποτελέσματα) - σύντομη υπενθύμιση της Διδακτικής Ενότητας 2 για εκπαιδευτικούς (δομή: κεφάλαια 1 έως 4) - παρουσίαση των στόχων και των δραστηριοτήτων για το κεφάλαιο 4 (εργαστήριο)	Ο ομιλητής συστήνεται. Ο ομιλητής διανέμει στους συμμετέχοντες τη φόρμα «<i>ComBuS — Participants introducing themselves [Οι συμμετέχοντες συστήνονται].doc</i>». Τις συμπληρώνουν και τις διαβάζουν στους άλλους. Ο ομιλητής συλλέγει τις συμπληρωμένες φόρμες. Ο ομιλητής ζητά από τους συμμετέχοντες να υπογράψουν το παρουσιολόγιο. Ο ομιλητής προχωρά στην παρουσίαση, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS — Introduction to the workshop [Εισαγωγή στο εργαστήριο].pptx</i>». Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης δέχεται ερωτήσεις από τους συμμετέχοντες αν κάτι δεν είναι σαφές και δίνει τις κατάλληλες απαντήσεις.	ComBuS — Participants introducing themselves [Οι συμμετέχοντες συστήνονται].doc ComBuS — Attendance sheet [Παρουσιολόγιο].doc ComBuS — Introduction to the workshop [Εισαγωγή στο εργαστήριο].pptx
25 λεπτά	Ανάγκη συνεργασίας μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την	Ο ομιλητής προχωρά στην παρουσίαση, χρησιμοποιώντας τον φάκελο « <i>ComBuS – necessity</i>	ComBuS – necessity of cooperation [ανάγκη συνεργασίας].pptx

Η παρούσα δημοσίευση έχει δημιουργηθεί με τη χρηματική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια του Προγράμματος για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ιθαγένεια (Πρόγραμμα REC). Το περιεχόμενο αυτής της δημοσίευσης αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του CARDET και των εταίρων του και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ότι απηχεί τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αριθμός Έργου: JUST/2014/RDAP/AG/BULL/7698

Διάρκεια	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Υλικά προς χρήση
	αποτελεσματική και δραστική διαχείριση του εκφοβισμού (θύτη, θυμάτων, εκπαιδευτικών/σχολικού προσωπικού, γονέων, παρατηρητών, θεατών, άλλων τοπικών/κοινοτικών δομών)	<i>of cooperation [ανάγκη συνεργασίας].pptx</i> (5 λεπτά) Ο ομιλητής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και αναθέτει την εργασία, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – designing a cooperation strategy [σχεδιάζοντας μια στρατηγική συνεργασίας].doc</i>». Οι συμμετέχοντες εργάζονται κατά ομάδες. (10 λεπτά) Στη συνέχεια, παρουσιάζουν τα αποτελέσματα ενώπιον των άλλων και συζητούν. Οι συζητήσεις επιτρέπουν σε όλους να αναλύσουν τα τρέχοντα ζητήματα, να εκφράσουν την άποψή τους και να μοιραστούν τις ιδέες τους. (10 λεπτά)	ComBuS – designing a cooperation strategy [σχεδιάζοντας μια στρατηγική συνεργασίας].doc
15 λεπτά	Συνειδητοποιώντας ακόμα καλύτερα το φαινόμενο του εκφοβισμού (πώς να το κάνουμε, ποιοι πρέπει να το κάνουν)	Ο ομιλητής προχωρά στην παρουσίαση, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – increasing awareness on bullying [συνειδητοποιώντας ακόμα καλύτερα το φαινόμενο του εκφοβισμού].pptx</i>» (5 λεπτά) Ο ομιλητής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και αναθέτει την εργασία, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – 5 actions to increase awareness on bullying [5 ενέργειες για να συνειδητοποιήσουμε καλύτερα τον εκφοβισμό].doc</i>». Οι συμμετέχοντες εργάζονται κατά ομάδες. (10 λεπτά) Κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα και	ComBuS – increasing awareness on bullying [συνειδητοποιώντας ακόμα καλύτερα το φαινόμενο του εκφοβισμού].pptx ComBuS – 5 actions to increase awareness on bullying [5 ενέργειες για να συνειδητοποιήσουμε καλύτερα τον εκφοβισμό].doc

Διάρκεια	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Υλικά προς χρήση
		χρησιμοποιεί το διάλειμμα για καφέ για να αιτιολογήσει/επιχειρηματολογήσει ανεπίσημα ενώπιον των άλλων ομάδων σχετικά με αυτά.	
15 λεπτά	Διάλειμμα για καφέ		
25 λεπτά	Παρουσιάζοντας το φαινόμενο του εκφοβισμού: α: Διαμορφώνοντας ένα υποστηρικτικό και ασφαλές περιβάλλον στην τάξη και το σχολείο γενικότερα β: Διαδικτυακή ασφάλεια και γνώση των πιο συνηθισμένων ιστοσελίδων που επισκέπτονται τα παιδιά.	Ο ομιλητής προχωρά στην παρουσίαση, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – preventing bullying [αποτρέποντας τον εκφοβισμό].pptx</i>» (5 λεπτά) Ο ομιλητής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και αναθέτει την εργασία, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS –preventing bullying 1 [αποτρέποντας τον εκφοβισμό].doc</i>». Οι συμμετέχοντες εργάζονται κατά ομάδες· κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα και τα αιτιολογεί· η άλλη ομάδα αναλύει κριτικά τα αποτελέσματα. (15 λεπτά) Ο ομιλητής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και αναθέτει την εργασία, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – preventing bullying 2 [αποτρέποντας τον εκφοβισμό].doc</i>». Οι συμμετέχοντες εργάζονται κατά ομάδες· κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα στην άλλη· όλοι οι συμμετέχοντες μοιράζονται πληροφορίες για τα ευρήματα και άλλες ιστοσελίδες που έμαθαν από τα παιδιά τους ή τους μαθητές τους. (10 λεπτά)	ComBuS – preventing bullying [αποτρέποντας τον εκφοβισμό].pptx ComBuS – preventing bullying 1 [αποτρέποντας τον εκφοβισμό]. doc ComBuS – preventing bullying 2 [αποτρέποντας τον εκφοβισμό].doc
30 λεπτά	Καταπολεμώντας τον εκφοβισμό:	Ο ομιλητής προχωρά στην παρουσίαση,	ComBuS – combating bullying

Διάρκεια	Δραστηριότητα	Περιγραφή	Υλικά προς χρήση
	μέσω της χρήσης ειδικών δομών και διαδικασιών (σχολικών κανόνων κατά του εκφοβισμού και των διακρίσεων, επιτροπών, διαδικασιών και συστημάτων υποστήριξης)	χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – combating bullying [καταπολεμώντας τον εκφοβισμό].pptx</i>» (5 λεπτά) Ο ομιλητής χωρίζει τους συμμετέχοντες σε 2 ομάδες και αναθέτει την εργασία, χρησιμοποιώντας τον φάκελο «<i>ComBuS – combating bullying [καταπολεμώντας τον εκφοβισμό].doc</i>». Σημείωση: στην περίπτωση αυτή, παρακαλώ, προσαρμόσετε την εργασία στο εθνικό σας πλαίσιο (ονόματα, χώροι, πρόσωπα υπεύθυνα για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού, κ.λ.π.) Οι συμμετέχοντες εργάζονται κατά ομάδες για να προετοιμάσουν το σενάριο και να προβάρουν τους ρόλους. (15 λεπτά) Στη συνέχεια, παίζουν τον ρόλο τους ενώπιον των άλλων. Μετά το παίξιμο του ρόλου από κάθε ομάδα, εξηγούν το σκεπτικό που τον διέπει. (10 λεπτά)	[καταπολεμώντας τον εκφοβισμό].pptx ComBuS – combating bullying [καταπολεμώντας τον εκφοβισμό].doc
15 λεπτά	Αξιολόγηση και τερματισμός του εργαστηρίου	Πραγματοποιώντας την αξιολόγηση μέσω της χρήσης ερωτηματολογίου αξιολόγησης και ανάδρασης (ο ομιλητής θα μοιράσει τυπωμένες φόρμες). (10 λεπτά) Ανακεφαλαίωση της προόδου και των κύριων συμπερασμάτων (μετά τη συμπλήρωση των φορμών αξιολόγησης, ο ομιλητής προβάλλει σε οθόνη την πρόοδο και τα κύρια συμπεράσματα).	ComBuS – assessment & feedback questionnaire [ερωτηματολόγιο αξιολόγησης & ανάδρασης].doc Σημείωση: οι ορθές απαντήσεις είναι E1 (α, β, γ, δ); E2 (γ); E3 (α, δ); E4 (δ)

<i>Διάρκεια</i>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Περιγραφή</i>	<i>Υλικά προς χρήση</i>
		Διανομή των βεβαιώσεων συμμετοχής. Ευχαριστίες για τη συμμετοχή και τον τερματισμό του εργαστηρίου. (5 λεπτά)	ComBuS – Attendance Certificate – template [Βεβαίωση Συμμετοχής – υπόδειγμα].doc